PHILIPPEIS,

SEV, IN NVPTIAS DIVI PHILIPPI, AVG. PII, MAX. & HEROINAE MARIAE AVG. FELICIS, INVICTAE,

Regum Angliæ, Franciæ, Neapolis, Hierosolymorum, & Hiberniæ, Fidei Defensorum, Hispanię & Siciliæ Principum, Archiducum Austriæ, Ducum Mediolani, Burgundiæ, & Brabantiæ, Comitum Habspurgi, Flandriæ, & Tirolis,

Carmen Heroicum, HADRIANO IVNIO Hornano *Medico Auctore.*

MVSEVM BRITANNICVM

LONDINI.
1554.

Lambeth

Sereniss. Inuictiss.q; Principes PHILIPPVM & MARIAM Dedicatoria.

NON dubium est, Inuictiss. Principes, quin vniuersus penè terrarum orbis auspicatissimis vestris cõgratuletur nuptijs, suamq; lætitiam missis legationibus publicè testata fuerit: id quod à maximis Regibus, potentissimis nationibus, florentibusq; Rebuspubl. factũ fuisse, nos quoq; oculata fide attestari possumus. Proinde nos totius propè orbis consensum sequentes, nuptias vestras, publicæ huius lætitiæ auspices, ad posteritatem literarũ monumentis transmittere sategimus. Vos itaq; felicissimi Principes, poëmation istud, cui Philippëidi nomen indidimus, velut Reipub. literariæ Poeticesúe nomine ad vos venientem ac gratulabundam legationem, benigna fronte suscipite. Deus Opt. Max. vestrũ Regnum felicissimè sospitet. Londini quarto Kalen. Octobr.

In Regis & Reginæ Symbola.

PHILIPPI.

NEC SPE, NEC METV.

Intrepidum, fortemq; virum, & constantiæ amantem,
Nec spes a recto, nec metus acer agit.

MARIAE.

VERITAS TEMPORIS FILIA.

Nil latet abstrusum, Tempus luci omnia sistit,
Et veri aut falsi Tempus elenchus erit.

IN NVPTIAS ILLVSTRISS. Principum, PHILIPPI & MARIAE, Angliæ, Franciæ, Neapolis, Hierosolymorum, & Hiberniæ Regum, Fidei Defensorum. &c. Carmen Heroicum.

HADR. IVN.

LIACVM excidium, Dircæaq; funera, et Argo
Per freta quærentem Phryxæi velleris aurum,
Cognatasq; acies ciuilia ad arma ruentes,
Describant alii, aut Sestæis naufraga membra
Littoribus, Stygiiq; feros rectoris amores,
Corporaq; in varias rerum transumpta figuras:
Materies vatum hæc, sed sæcli læta prioris.
In noua fert animus, tedas cantare iugaleis,
Et toties votis exoptatos Hymenæos,
CAROLIDAE Augustã qui coniũxere Britannam,
Festos q; applausus, & lætos gentis honores.
Tu mihi da vires in carmina magne PHILIPPE,
Cui Solymas arces, & victam pandere Idumen,
Conspirat cœlum: Libyæ quem fama subactæ,
Atque Asiæ rerum non gloria parca sequetur:

Tu Cynosura esto currenti fida carinæ,
Tu nostra orsa iuues, cœptisq; faueto serenus.
emporũ
ietudo Sanguineã Mauors quatiebat turbidus hastam,
Horrendus galea, clypeiq; vmbone coruſci:
Multifidæq; facis stridore armata Megæra,
Et tortum vibrans Bellona cruenta flagellum,
Insanusq; Furor, pugnæ & Discordia mater,
Vexabant armis miserè furialibus orbem:
Queis se falce potens, noxæ irreparabilis autor,
Dissidiiq; parens Saturnus iunxerat acer,
Inuoluens populos feralis turbine belli.
Ebrius Ismarium dum Medus Acinacis haurit
Sanguinem, & Aeõus Turcarum pascitur ales
Visceribus: dum Belga acer, Galliq; feroces
Concurrunt odiis fatalibus arma cientes:
Dumq; potens vexat turritam Hetruria Senam:
Et fortuna parum respondens nomine, terras
(Heu) Fortunatas spoliis malè multat opimis:
In tua dum sæuis furioso viscera bello,
Atque intestinis odiis glisscentibus Angle.
Iuppiter ast hominum casus miseratus iniquos,
Pertæsus toties Heröum martia corda
Indignantem animam crudeli ponere lœto,
Absumi igne casas, gelidæ solatia brumæ
Diripi opes, mœstas abducto pignore matres,
Et passim fluuios per rura natare cruoris:
Consilium indicit superûm, seriem q; retexit

Cau-

Cauſarum, & fati quæ ſit ſententia pandit.
Sicq; orſus fatur ſolio ſublimis ab alto.
Illicitos hominum furiata mente calores
Olim vlti fuimus, ſuperi, ſtagnantibus vndis,
Pœnituitque iræ: ſed enim caligine tanta
Obuoluit mentes extinctus numinis horror,
Audiat vt virtus ſcelerum aſſuetudo pudenda.
Exemplo ſæuire nouo, conſurgere in iras
Par fuerit iuſtas: Sed qui? flammá ne rapaci?
At non fata ſinunt: funeſti an vortice belli?
Sed ius fasq; armis temerent: impune trucident:
Mutua damna legant: hæc iuſta ſit vltio. creuit,
Creuit in immenſum intoleranda potentia Turcæ,
In præceps ruitura ſua iam proxima mole:
Hanc agitet ſpargens fugiendo ſpicula Parthus.
Senaq; turrigero concedat vertice Coſmo,
Cosmo ornamento diues tibi Thuſcia raro.
Et coniuratis coniunctos fœdere Lunis
Iunonis flores vt Lilia, conterat ales
Grata Ioui roſtro bifido, fera Parca minatur.
Iamq; furor rabidus per bina triennia ſectas
Diſtrahit in varias ſemotos orbe Britannos.
Dum rerū arbitrium nunc hic, nunc ille proteruus
Per ſcelus inuadit, ludibria dira ſecuris
Sanguineæ exercens magnatum in mutua colla.
Et nunc ambitio vecors, & tetra libido
Regnandi, ſtimulis verſat furialibus actam

Iouis oratio.

Dudlæi mentem, rerum quâ ſcandere culmen
Poſsit, & imperium funeſta cęde cruentus
Aſſerat (et vix dum crudelibus occubat vmbris
EDVVARDVS, puer indignus, quem pallida tabes
Lancinet) et iam nunc facinus ferale volutat,
Ac MARIAM ſceptri decus immortale Britanni,
In qua labentis ſpes vertitur vnica regni,
Mactandam patriis ſceleratè deſtinat aris:
Puluereas cogit turmas, atque expedit arma
Perfidus, et natam ad cædem depoſcit herilem.
Id verò noſtri cultrice in virgine durum eſt.
Sed ruit exitio præceps: ita voluitur ordo:
Autoriq; ſuæ nectentur colla catenę.
Nam MARIA aduerſum molimina ſęua tyranni
Intrepidum opponet pectus, ſeſeq; periclis
Durabit victrix, & vindex maſcula nobis
Thura dabit, votis onerans luſtralibus aras.
Quæ poſtq̃ acciderit, certũ eſt (Styga iuro profun-
Cuncta catenato rerum ſic agmine volui, (dam)
Danda opera eſt nobis, vt ne ſtirps regia damno
Virgineo intereat: vos huc aduertite mentem
Cœleſtes, nec conſilium damnate ſalubre:
Mutua quô tandem ceſſet laniena, Fideſq;,
Et Pax alma ſuas vires rediuiua recepter,
Ac repetat ſedes fugitiua Aſtræa relictas.
Hactenus innuptæ caſtra intemerata ſecuta eſt
Palladis obnixè virgo: verùm hora requirit,

Vt

Vt generis fraudem præſtet, zonamq; Hymenęo
Soluat: coniugio non dignior orbe maritus
Quæratur, q̃ CAROLIDES, ſpes Cæſaris vna.
Hanc Venus Vranie curam mea filia ſumet:
Illa dabit ceſton, nexuq; ligabit amanteis,
Et populos ſtabili coniunget fœdere binos.
Communemq; operam ponet Cyllenius ales,
Connubii qui ſpem retegat fatumq; PHILIPPO.
Dixerat, vt ſubito concuſſus pondere olympus
Intremuit, concorsq; ſtetit ſententia diuûm.
Communi audito aſſenſu, mox iuſſa faceſſe
Nata meæ vires, inquit diuûm atque hominum rex,
Ad MARIAM, fato cui ſceptra Britanna parantur,
Remigio, haud ita poſt multum, delabere pennæ.
Inſinua, quæ cælicolûm, quæ noſtra voluntas:
Fac bibat inſolitos (erit hęc tua cura) medullis
Ignes, ter magni tenereſcat amore PHILIPPI.
Adiice ſpem prolis, paruiq; hæredis in vlnas
Adſultaturi matris. Nec tu quoque longùm
Differ iter Maia genite, & molliſſima carpens
Tempora colloquii cum nato Cæſaris, illum
A vidui thalami reuocato cupidine, fati
Et ſeriem reſeras: hic facto fine quieuit.
Nec mora, continuò patris mandata capeſsit
Maiugena, & pedibus pernicibus aëra ſulcat:
Nam petaſus caput, armabant talaria plantas,
Dextram virga leuis, biiugi quam molliter angues Caduceus Mercurii.

Cauda innodabant, vibrantes ſibila linguis.
Iamq; Caledonii ſub ſe freta concita ponti
Miratur, refluoſq; ſinus, & Cantia rura.
Cernit oloriferum Thameſin ſua Doridi amaræ
Flumina miſcentem, & tectis opibuſq; refertis
Londinū copia negotiatorū & cōmeatuū maximè celebre vocat Cor. Tac.
Londinum, & (ſi fas) numeroſo ciue ſuperbum,
Larga vbi fœcundo rerum vndat copia cornu,
Colluſtrat: teq; ò nimium Vintonia tanti
Connubii auſpiciis felix, Vectamq; iacentem.
Inde ſuperuectus ſpumoſi marmoris iras,
Deſpicit hinc terras Britonū, hinc ſylueſtris Iërnes
Littora: tandem oris volucer conſedit Iberis.
Hinc alios ducens vultus, Hæcmundius Heros
Ore habituq; fuit toto, filoq; decente
Corporis egregii: mox atria longa ſubintrat
CAROLIDAE: is tū fortè ſibi conqueſtus amores
Succiſos viridis primęuo in flore iuuentæ,
Ducebat mœſtus ſuſpiria pectore ab imo,
Quem ſic aggreditur placido Cyllenius ore.
Mercurius ad Philip. Regem.
Arbiter Heſperiæ rerum, ter maxime Princeps,
Anxia quid te cura coquit? quid vulnere crudo
Conficis infelix animum? viduos ne perenni
Lugebis mœrore thoros? hanc exue mentem,
Et vanum cineri atq; vmbris permitte dolorem:
Teq; ipſum rebus ſerua melioribus. Ecce
Fata viam pandunt vltro: Iacet inſula diues
Aequore in occiduo, vatum non indiga laudis,

Anglia

Anglia non pridem, vocitata Britannia priſcis:
Illius imperio virgo ſucceſſit auito,
Quæ vel Eleuſinæ Cereris myſteria caſta
Contrectare manu queat, & te digna marito:
Armiſonæ virgo cultrix ſtudioſa Mineruæ,
Inclyta progenies regum, parituraq; Reges.
Hæc tibi ſeruatur fatis fidiſsima coniunx,
Indubitata loquor: voti hanc ſectabere certus
Optatam multis prædam, paciſq; ſerenę
Munere bina ſimul cœleſti regna beabis.
Hęc ſumma eſt: his tu contraire caueto: paterq;
Fari plura vetat. Tenues ſic fatus in auras
Vaneſcit, ceu longa ſolent glomeramina fumi.
Lumina mox partes verſare PHILIPPVS in omneis,
Fallor, ait, mentem num vana inſomnia ludunt?
An quiſquam noſtris impune illuſit ocellis?
Hæc ne hauſi coram? non ille? at ceſsit imago:
Quiſquis es ætherei cœli, lucentis et axis
Incola, te ſequor, obſequium tua iuſſa merentur.
Talia dicentem latitans cornu occupat aureo
Ortus Amor cœlo: namq; hic dum limina matris
Alta per ætherei repetit confinia tractus,
Obuius alipedi, & cauſas properantis odorans,
Eminus aſſequitur, relegit veſtigia Diui
Pręuia, clamq; illo ſubiens eadem atria furtim,
Poſt villoſa ſtetit pendentia ſtragula tectus.
Ex illo igniculis mens inflammata PHILIPPI,

Amor vanius.

In niueos vultus, & lactea colla, manusq;
Vertitur, & fauſtum trutinat primore labello
Nomen, vel chartis victuris illinit: et iam
Sæpe pudor tingit ſecreti proditor ora:
Sæpe etiam nuptam præſentem inſomnia ſiſtunt.
Quin iam dona parat ſponſæ rariſſima, veſtes
Attalicas auro, baccata monilia, & Indo
Aut exportatas Erythræo ab littore gemmas,
Et magna inuidia, ac fulgore Adamanta coruſco
Vincentem lunare iubar, Titaniaq; aſtra.
Ardenteſq; oſtro Tyrio, pictoſq; Tapetas,
Tunetis teſtes victi, & Carthaginis altæ,
Inclyta Cæſarei(certum eſt) monumenta triumphi.
Sæpe dies queritur lentos iam tardius ire,
Feſtinuſq; auidos complexus coniugis optat.
Sed rerum momenta vetant: componere regnum
Dum ſtudet, exemploq; bono complere labores
Se dignos, ſancto et defungi munere Regis.
Interea exquiri mandat Venus aurea Amorem
Amor duplex. Abſentem, non quem peperit laſciua Dione,
Non illum, quem vana oculis radiantibus orbat
Græcia, ſed nitido pollentem lumine natum:
Aurea cui tergo pharetra, & non liuida plumbo
Spicula, ſed fuluo pendent fabricata metallo:
Quo ſine turpe nefas, & triſti morte piandum,
Carpere iter ducit: tam nil cum Cypride quidquam
Deſultoria habet commune hęc Cœlica. tandem

Conſpi-

Conſpicitur reuolans à gurgite pinguis Iberi,
Quem complexa ſinu mater, quid frons ſibi lęta,
Quid vult riſus? ait, vel quó diuerſus abiſti
Ex oculis? volucer cui libans oſcula natus,
Gloria magna, refert, parta eſt: inſigne trophæum
Hiſpanis poſui terris, noſtrumq; PHILIPPVS
Heſperiæ princeps oræ ter maximus arcum
Senſit, virgineoq; calet nunc igne Britannæ
Reginæ: cuius proles Cyllenia ſuaſit
Coniugium, properato parens, atq; annue votis,
Et ſocios coniunge toros. Vultuq; renidens,
Hoc ago, mater ait, nec tu dilabere quoquam.
Continuò non tarda, ala ſe præpete librat
Lapſa polo, niueo quâ Lactea ſemita tractu
Candet, Londiniq; petit regalia tecta,
Succeditq; hortis, Thameſis quos gurgite lambit,
Qui Corcyræi vincant pomaria regis.
Et nato comitata intrat ſecreta cubile
Regifico fartum luxu, quod fulua metalli
Bractea Dalmatici exornat, pulchriq; tapetes:
Regia vbi grates reddebat virgo Tonanti,
Qui faſtu Arſacio tumidum fregiſſe tyrannum
Dignatus, ſolio fraudatam immiſit auito.
Sicq; exorſa, dedit tales de pectore voces.
Salue ò cœlituum virgo certiſsima cura, Vranie ad Reginam
Rara pudicitiæ & conſtantis gloria mentis.
Quónam hic vſq; pudor pauidus, vacuiq; cubilis

Integritas perſtat? nunquam ne iugalia cordi
Vincula erunt? ſociumq; odio damnabis acerbo,
Heu nimium tibi iniqua, thorum? labi ne potentes
Per te fortunas regni patiere, genusq;
Stirpitus HENRICVM cadere? ah procul iſta faceſſat
A te tam ſæua & damnoſa Calumnia: quin tu
Reddere ſpem gentis, damnum ſarcire iuuentæ
Labentis ſatagas: grauior mox ingruet ætas.
Non ideo tibi tale decus, formamq; venuſtam
Contribui, aut Pallas doctrinæ munera raræ,
Non Muſæ eloquium, vt marceres cœlibe vita:
Fata parant aliud, numenq; his auribus hauſi
Ipſa Iouis, nec tu fatis immota reſiſtes.
Heſperio latè dominatur in orbe PHILIPPVS
Carolides, tibi cognato de ſtemmate Regum
Iunctus, gētis honos, ſpes & votum vnicū Olympi.
Imperium cuius iam ſuſpicit accola Iberi
Diuitis, & placidi Bethis, Rheniq; bicornis,
Prænitidiq; vndis Ticini, Scaldisq; recurui.
Ipſa ſinu puerum foui, puerumq; papillis
Gratia lactauit, docuere Heliconis alumnæ:
Quod Titus, orbis amor: quod Pyrrhus, fulmen in armis:
Ingenium velox, ſollers prudentia, priſca
Nobilitas, comiſq; decor, ſumma omnia in vno.
Suaue micant oculi: frons alta, et pondera rerum
Ferre potens, vmbratq; genas lanugo tenella.
Hunc tibi conſignat cœlum, hunc cōſigno maritum

Alma

Alma Venus: labem hic generis præstabit, & antè
Lucida quàm decies repararit cornua Phœbe,
Maternas feriet teneris vagitibus aures
Paruulus HENRICVS, matris qui ludet in vlnis,
Et molles risus iactabit, & oscula blanda.
O felix virgo, quum mutuo amore calebis,
Vnum obseruabis, merito possessa marito.
Ipsa ego (dicam etenim) repeto cœlestia templa,
Natales nobis sedes: natumq; relinquam
Hîc vice depositi, tranquillæ pacis amicum:
Ille noui ignaros ignis, primiq; caloris
Ille rudes docet, ac venis flammam inprimit altis.
Quumq; dies veniet, quo pronuba pinus odores
Incendet (memori hoc dictabit Parca tabella)
Ipsa adero, Musæ gnato comitata Hymenæo.
Dixit, et in ventos abiens se condit Olympo.
Ipse amor interea vires acquirit vtrinque
Crescendo, ceu flos paulatim adolescit in hortis,
Quem cultura fouet, sol roborat, educat imber.
Sæcula Abydeni iuuenis mirentur amores
Antiqua, & celeres superantia brachia remos,
Sestiacæq; canant flagrantes virginis ignes:
Mutuus at calor hic veteres transcendit amores.
Cogitur interea ingenti molimine classis, Classis regia.
Per mare veliuolum fausto vectura PHILIPPVM
Alite, oliuifera quam Bethis fronde reuinctus,
Quam Tartheſiacis armarat Duria in vndis.

Hic Batauûm claſsis, contemptrix illa minarum
Oceani, exæquans iminania templa profunda
Mole, ſinus pandit velorum: hic anchora dente
Ferrea mordaci Zelandica robora firmat.
Illîc Tartareis puppis tonat Anglica bombis,
Aetherias imitata Iouis quum perfurit iras.
Et modò delaſſat lentis Neptunia remis
Arua, modò effuſis velis effertur in altum.
Lenibus ah quoties Zephyris Africoq; ferenti
Laxare inualidis optauit nauita votis
Carbaſa, in ingrata iuſſus ſtatione morari.
Tempus erat, quum iam Nemeæi terga Leonis
Feruidus accendit Titan: quum Sirius aſtro
Exurit ſegetes rabido: Callecia quando
Inuita, & fruſtra obluctans dimittere natum
Cogitur, Irenes placidæ, mitisq; Galenes
Delitias, curam ter magni Cæſaris vnam.
O fauſtam meritò & Thracum de more notandam
Vitula lætitiæ dea. Lucem, Romulidæ hac Vitulam placaſſe leguntur
Lætitiæ dulcis (nec enim vacat omine) Diuam.
Inde piis ornans altaria fumida donis
Puppim intrat liquido auſpicio, ſtipatq; carinis
Ingens argentum, & magna famulante caterua,
Principibusq; viris vehitur comitatus in altum.
Aſpirat blandi genitabilis aura Fauoni.
Namque pater cœco fremebundos carcere ventos
Clauſerat Hippotades: iratum ſtrauerat æquor

Fuſ-

Fuſcina Neptuni trifida: hic Piſtrice reuectus
Hiſpidus ante rates Triton exciuit acuto
Aequoreæ ſonitu conchæ Nerëidas omneis. Marinorũ deorum chorus.
Atq; Anthedonius viuaci gramine Glaucus,
Littoreaq; alga redimitus tempora Nereus,
Fluctibus extollunt capita, Inoüsq; Palæmon:
Extabat toto Neptunia pectore coniunx,
Et pariter viridis Glauco, Panopæaq; blanda,
Et fidum numen curuis Euplœa carinis.
Cymothoeq; leuis, Galathæaq; lactea, & alba
Leucothoe Aonii ſoboles Athamantis, & vda
Cymodoce, Phorciq; chorus numeroſus in alto
Aequore ludentes ratibus gratantur amicis:
Ac placido vectas pelago, ſtatione capaci
Tranquilli exponunt portus: quâ Vecta minaces Vecta inſula.
Oceani inſultus reflui nemoroſa refringit:
Quâ Thetis Antonæ ſinuato gurgite mordet
Turritæ muros, & propugnacula læua.
Aſpera perpeſſi nautæ iam pectora curis Lætitia publica.
Soluite: iam plenis ſpumantia dona Lyæi
Læti haurite cadis: ſtratis Cerealia menſis
Ponite liba hilares: & adorea ponite ciues.
Publicus ætherii lambat confinia cœli
Omnigenos Ignis ſpirans per compita odores.
Thura ſacris adolenda focis: pia numina Diuos
Exoret Flamen, celebrem Pæana canendo.
Neue dapes menſis ſaturæ genialibus abſint,

Tantæ lætitiæ teſtes. Baccheia læti,
Infundant famuli non parcis munera dextris.
Sacchareiſq; pilis latè omnis ſemita inundet:
Sutilibusq; caput virgo redimita corollis
Impellat tremuli numeris ſocia agmina cantus.
Threicias citharas agite, & Phœnicia nabla
Vertite, Pierias q̃; lyras, & cymbala rauca,
Accẽdantq̃; breuem Berecynthia tympana noctem,
Septiforiq̃; aures ſatiet caua fiſtula buxo
Namque Caledonios portus, atque hoſpita ſoſpes
Littora magnanimus ſubiit cũ claſſe PHILIPPVS.
Clarior haud venit victricia ſigna reportans
Nyſæus nigris ſuperatis Liber ab Indis.

19 die Iulii. Fortè recenſebant memores tunc annua Faſti,
Quo Regina die iam dudum ſaucia curis,
Plena Deo tamen, euentus & certa futuri
(Tanta Deo innixam mentem fiducia cœli
Suſtinet ignaram immergi) cecidiſſe Tyrannum
Læta, canente tuba Regina edicitur, hæres
Regni, Reginamq̃; omnes clamore ſequuntur,
Quando illi faſces omnis ſubmiſerat ordo.

Iam menſis Phrygii de nomine dictus Iüli,
Bis rutili ſolis duodenos viderat ortus:
25 dies Iulii. Poſtera quum croceis Aurora inuecta quadrigis
Purpureos vidit proceres multo agmine vtrinque
Atria ſtipantes Regum, promptisq̃; paratos
Obſequiis: cuncti gemmis, auroq̃; trilici,

Et

Et pictis lucent ſagulis, ars dædala certat
Vincere Naturam, quicquid prata herbida Veris
Munere purpurei pingunt, hortiq; virentes,
Hic videas: quicquid lapidum maris accola rubri,
Decolor aut Indus diuerſo in littore legit.
Diuitias Arabum hic luſtres, auriq; feracis
Meſſici, & extremi quę mittunt munera Seres:
Et quas bis Afrum chlamydes ſaturauerat oſtrum.
Iamq; propè medium Titan vrgebat Olympi,
Quando ſacro ritu commiſſa piacula luſtrans
Antiſtes, votiua Deo libamina ponit,
Infula cui nitidis mordebat tempora gemmis:
Antiſtes, dignum cui vox dat Græca coronæ
Nomen, & auſpiciis felicibus vtile regni:
Et ſacroſancta obiens antiqui ſymbola ritus,
Connubii nodo ſtabilis confarreat, orbis
CAROLIDEN decus Heſperii, MARIAM q; Britanni.
Quis fando enumeret primorum gaudia patrum?
Omnigeni & cœtus hominum, vulgiq; profani
Applauſus lætos? non ſi mihi ahenea lingua,
Non ſi centenis reſonent mihi vocibus ora,
Et rigeat ferro pectus, canere omnia poſſim.
Interea allapſæ medium per inane quaternæ
Aſtiterunt nymphæ ſacrata altaria circum.
Quas diuerſicolor, certo diſcrimine picta
Inſtita veſtierat, præſtanti corpore cunctæ.
Quæ verbis fuerint quibus vſæ, & fauſta precatæ,

Meſsicũ regia prouinciæ Peru.

Stephan⁹ Gardinerus Vintonienſis epiſcop⁹.

Vati Muſa refer: fas veſtro hæc pandere myſtæ.
Britannia Ante omnes, cuius veſtem tria lilia fulua
Cœruleam, terniq; interſtinxere leones
Ex auro, tali eſt ſermone affata morantes.
Exoptatus ades longinquis aduena ab oris
(Fatidica hoc cecinit quercus, cecinere Sibyllæ)
In quo naturæ certant miracula, Princeps,
Nunc noſter gener, & regni ſpes maxima noſtri.
Illa ego cœruleo quondam notiſsima crine,
Atq; cutis vario maculoſæ ſtigmate plena,
Nunc cultu haud impar ciuili aut moribus vlli:
Albion. Cui dederant olim (fama eſt) memorabile nomen
Aëriæ nimia ſpectatæ albedine rupes:
Illa ego terrarum, refluus quas Doride ſalsa
Circuit Oceanus, princeps reginaq; longè
Inſula, quæ nulli cœli bonitate ſoliq;
Ceſſero, lanigeri pecoris ditiſſima, fœto
Vbere diues agri, ſtudiiſq; aſperrima belli.
Hactenus inceſsi macie prælurida triſti,
Vitalemq; bibit Dudlęi inſania ſuccum,
Exugens penitus venas, regniq; medullas.
Hactenus ingemui, & corrupi lumina fletu,
Dum queror infelix orbam me ſtirpe virili.
Priſtinus at (nil diſsimulo) vigor oſſa ſubiuit,
Poſtq̃ te aſpicio proles Lancaſtria, noſtra
Progenies, vectum longinqua per æquora, natam
Exoptaſſe meam, ac face coniunxiſſe iugali:

In

In qua omnis viduæ ſpes inclinata recumbit.
Tunc homini ſummam ſtellas affundere ſortem
Pagina promittit Babylonia, quando ſupremo
Cardine cœliuagi voluuntur clariùs ignes,
Atq; acie haud dubia feriunt, & lumine recto:
Tunc me felicem dicam, quum pondera rerum
Arbiter imperii ſumma in ſtatione tenebis.
Macte animo iuuenis, macte ò virtute PHILIPPE.
Me tutare opibus ſociis animiſq;, labantem.
Me ſtirpe, & natam fœcunda prole beatam
Antè auge, decies q̃ Cynthia compleat orbem.
Viuite concordes cornicis ſæcula longa:
Hoc opto, hęc ſuperi non irrita vota ſequantur.
Proxima quæ Pœnum contrectat pollice malum, Hiſpania.
Aemula turrigeræ Cybeles, & multicolore
Induitur palla, placidum ſic ora reſoluit.
En adſum ob raras vocitata Hiſpania dotes:
Heſperiæ extremæ cognomine nota poëtis.
Herculeis olim regio cantata trophæis:
Nec minus Heſperidôn hortis celebrata ſororum.
Vicina occiduo ſoli, lęta vbere glebæ,
Diues agri, diues pecoris, fuluiq; metalli,
Et rigidi venis ferri, plumbiq; liquentis.
Malorum genitrix, meritum quibus Aurea nomen,
Nobilis & vinis, queis non Mareotica certent
Pocula, non Chii latices, colleſq; Falerni.
Quam Tagus aurifluis ſcindit fœcundus arenis,

Et clarum genti nomen facturus Iberus.
Quæ complexa ſinu numeroſi pondera regni,
Sceptraq; ſuſtineo: digreſſa Atlantis ab ora
Piniferi (imperii quondam quâ ſymbola noſtri
Alcides ſtatuit, manuum monumenta ſuarum)
Occiduosq; emenſa ſinus, & gurgitis Indi,
Victrices Aquilas, victricia ſigna ſub Arcto
Oppoſitas gentes, diuerſaq; littora moui.
Arboreisq; comis qui pectunt vellera Seras,
Naſcentisq; vident primos Hyperionis ignes,
Prima adii, inuentrix Peruſæi nobilis auri.
Hanc talem, natumq; ſinu complectere digno,
Auguſta, et ſceptri moderatrix fauſta Britanni,
Nunc etiam in magnam noſtri, voluentibus aſtris,
Partem (haud inuidia eſt) iure aduentura iugali.
Parthenope merito titulo cum coniuge doti
Cedet virgo tibi: mox conſignabo triquetram
Sicaniam, antiquæ (nil mentior) horrea Romæ.
Addo etiam Solymi titulos et nomina regni.
Nulla nouerca dies veſtras, & nubila nulla
Conturbent tædas, pariter ſed viuite læti:
Arganthoniacis ſuperet viuacior annis
Ille, & Cumanæ tu vincas fæcla Sibyllæ.
Atque vterum partu ſoluat Lucina beato
Antè tibi, decimum quàm Luna expleuerit orbem.
Tertia poſt illas, chlamydem pſalteria cuius,
Pictum inſigne, ornant, ſic voce effatur amica.

Hibernia.

Illa

Illa ego ſum Graiis olim glacialis Iērne
Dicta, & Iāſoniæ puppis bene cognita nautis:
Quæ Tartheſsiaco propior ſe tingere Soles
Flumine conſpicio, Cauro ſubiecta procaci:
Cui Deus, et melior rerum naſcentium origo
Ius commune dedit cum Creta altrice tonantis,
Noxia ne noſtris diffundant ſibila in oris
Terrificæ creti tabo Phorcynidos angues,
Et fortè illati compreſsis faucibus atris
Viroſo pariter vitam cum ſanguine ponant.
En ego cum regni ſceptro, Mauortia bello
Pectora, & horriferas hominum, nil fingo, figuras,
Qui curſu alipedes norint præuertere ceruos,
Dedico, piſcoſosq; lacus, volucrumq; paludes
Omnigenûm luſtris fœtâs, ſtanniq; fodinas,
Et puri argenti venas, quas terra refoſsis
Viſceribus manes imos viſura recludit:
Cuncta ego communi fidei dextræq; reſigno.
Teq; PHILIPPE opto chara cũ coniuge longum
Viuere concordes, Pylii vltra Neſtoris annos,
Regali et decimum partu præuertere menſem.
Poſt omnes, longo trahitur cui ſyrmate palla,
Omnigenûm vario diſtincta colore Leonum,
Nympha vigens firma laterum compage, modeſtè
Poplite curuato, verbis ſic talibus infit.
Haud quaquam poſtrema adſum prouincia, regno
Non impar, (titulum regni fortuna negauit)

Tertia Romulei verbis vocitata Senatus
Gallia: quam bifido Rhenus diſterminat amne,
Quamq; ſecas curuo Scaldis ſinuoſe meatu:
Illuſtris toto claris mercatibus orbe.
Ipſa tuum numen, iuſſu genitoris, adoro,
Me tibi do, dedo, generoſe PHILIPPE, tuæq;
Coniugis vnanimi arbitrio: communibus armis
Immineant ſi quâ Scoti Pictiq; doloſi,
Aut malegrata, tamen concedens Francia regni
Iure Anglis, ſæuas armorum concitet iras,
Propulſare potens & claſſe & milite, quicquid
Hoſtile eſt, adero, & præſente ope mutua tradam.
At quia fatidici eſt aliquid ſummo ab Ioue nobis,
Penelopen caſta, & conſtans Alceſtin amore,
Et vincas Nioben partu Regina beata,
Atq; auiam factis claram immortalibus æques.
Fortuna Auguſtum, Marcum pietate PHILIPPE,
Traianumq; tuum ſuperes virtutibus, opto:
Ac patriam obſcures famam victricibus armis.
Veſtraq; ceu nodo coniungat mutuus ardor
Pectora Lemniaco: veluti Magneſsia cautes
Illigat, & vinclo chalybem retinere tenaci
Aſſolet: aut adamas ferrum inſuperabilis ab ſe
Dimittit nuſquam: ſic nodo perpete amoris
Illicium liget ac confirmet pectora amantum.
Et tibi quod voto Regina optatius omni eſt,
Antea q̃ decies fraternis ignibus orbem

Delia

Delia complerit, gremio vagire puellus
Materno incipiat, patrem & placido ore referre.
Finierant omnes, quando en clangorq; tubarum
Et litui incurui ſonitus laquearia templi
Perſtrepit, ingeminatq; Echo vocalis imago,
Reſponſant valles felicia nomina Regum.
O ſi Mæonidæ diuinos fata labores
Exæquare darent, Andináue carmina nobis,
Quo dignè hiſtoriam poſſem pertexere rerum:
Iuſtitiæ ancipitem vt gladium Penbrokius heros
Darbæusq; Comes, regali ſtemmate creti
Ambo, Marte ambo, & clari caſtrenſibus armis,
Prætulerint pompa ſolenni Regibús: vtq;
Vindice perfidiæ vel ſola mente receptę
CAROLIDE torque, ac pericneme, inſignibus au-
Quæ poſuit fidei ſpectatæ ſymbola nota (reis)
EDVVARDVS, de quo ſtirpem deducis auitam,
Indueris: vel quas epulas, quæ fercula Luxus
Conturbator opum, & ganeata palata coquorum,
Regifico aptarint faſtu. Sed lege tenemur
Noſtra, atque hæc melius, quibus hæc tã cura diſerta
Incumbit, dicent: vos cætera pandite Muſæ.
Poſtq; exẽpta fames dapibus, menſæq; repoſtæ:
Torqueretq; breues Veneri ſacer Heſperus ignes:
Accendunt noctem funalia lucida opacam.
Terpſichore en nymphas & virginea agmina iũctim
Combinat, choreasq; cient tellure recuſſa:

Le gartre Hony ſoit qui mal y penſe.

Tripudia

Alternisq; pedes tendunt, repedantq;, nouoq;
Schemate cõgeminãt, obliquaq; Zeugmata iungũt.
Adfuit hic aures demulcens murmure Terpsis,
Et rapiens animos Thymele, viridisq; Thalia:
Atq; Erato rectè saltandi prima magistra.
Phemius & fidibus canere & modulamine vocis
Flectere cuncta potens, amborũ stemmata Regum
Pangit, ab EDVVARDO, qui nomine tertius audit,
Incipiens, geminos ortus corriuat in vnum.
Ceu pater Oceanus fons est, pariterq; fluentorum
Alueus, à quo ortum ducunt, quò cuncta recurrunt.
Parca rerum gerẽdarum tabulam Iouis sedi affigit. Senserat Vranie perlecta pinace (namq; hanc
Parca Iouis solio affigit, quid quæque ferat lux,
Dictantem scripto) Mariæq; cubile subintrat.
Cumq; illa facilis Iocus, atq; Thalassio, Musæ
Pieridos natus, Graii dixere Hymenæum:
Himenæus. Quem Venus alma ducẽ thalami prępecit amœnis
Auspiciis: tædam pinguem tetigisse virorum
Hoc sine fas nulli est: Syrio fragrabat amomo
Tota domus quâcunq; intrant, spicæq; Cilissę
Ambrosiis nimbis, Phariiq; aspergine Cyphi.
Adfuit in comitum numero et Concordia comis,
Expressum gestans Cornicis symbolon auro.
Pronuba quinetiam Iuno, & quæ Cinxia fertur,
Tergeminæq; deæ Charites, Iunonia & Hebe
(Sic ætas viridem vocitauit prisca Iuuentam)
Adfuerant: promptè expediunt sua munia cunctæ.

Quando

Quando ecce ingreditur thalamũ Regina iugalem
Qualis quę ſequitur pelago Titana cadentem
Stella Dionææ veneris, nitidiſſimus ignis.
Aut qualis violas inter caltaſq; rubentes.
Purpureus foliis Amarantus mollibus extat.
Occurſu prima Vranie gratatur amico,
Dictorumq; fidem nuptæ refricare tenacem
Inſtitit: illa Deam agnouit, roſeoq; rubore
Accendente genas memorem teſtatur honorem:
Depoſitiq; monet vultu pudibunda venuſtõ.
Nec mora, diſpoliat zonam, cinctumq; reſoluit
(Virgineus quamuis pudor, ingenuuſq; reſiſtat)
Cinxia: & Herculei inſpirat vim roboris Hebe.
Gratia pactilibus redimiuit tempora ſertis:
At Feſcenninos alacer Iocus, atq; Hymenęus
Excluſere ſales, laſciuaq; carmina, lege
Amſancta, quicquid mordax fœdumq; vetantes,
Ipſa torum verbis conceptis conſecrat alma
Vranie: & faciles in vota cupita vocauit
Cęleſtes omneis, faciles q; precata labores
Lucinæ exoptat, nouies quum exegerit errans
Curriculum Phœbe: votum Concordia firmat.
Inſpirant leni luſtralia verba Camœnæ
Concentu, fauſtumq; iugum felixq; precantur.
Peruigil interea noctęſq; dieſq; fatigat
Artifices operas Labor, indefeſſaq; cura,
Dum ſtudio certat magno, ingentiq; paratu

Londinẽſium operæ.

Excipere auguſtam frontem populoſa PHILIPPE
Londini vrbs, feſtoſq; tibi decernere honores.
Feruet opus, veluti furuo ſi quando ſub antro
Aera Ioui Aetnęi fratres Liparæa retractant.
Regali paſſim conſurgunt Pegmata faſtu
Aedificata, altum ferientia vertice cœlum.
Pegma Stiliarẽ dorum. Arduus hîc quadrupes, efflare è naribus auras
Creditus, aſſultans phaleris præſignis & auro,
Bellerophontæi pennas ſibi deeſſe volucres
Indignatur equi, eniti nec poſſe ſub aſtra
Dædalea arte dolet, picto ſeſſore PHILIPPO
Dum gaudet, criſpanſq; iubas temere alta ferocit.
Hîc tibi paciferas nectit Victoria lauros:
Romuleiq; duces, Troianus origine Cæſar.
Scipiades, Magnuſq; tibi, aſſertorq; Camillus
Concedunt, conduntq; enſes tibi iure PHILIPPE.
Pegmata Londinẽ ſium. Illîc quatterni oſtendunt ſua fata Philippi,
Virtutem Macedo, baptiſmi ſemina primi
Clarus Arabs, & nota Boni potioraq; gazis
Nomina Burgundus referens, Audacis & alter.
Hîc trahit illicibus numeris moduliſq; ferarum
Agmina Thrëicius quercetaq; montibus Orpheus.
Parte alia ramis diffuſa patentibus arbos
Tertio ab Edvvardo radices egerat altas,
Quæ geminam ſtirpem MARIAE magniq; PHILIPPI
Exortu illuſtrem & claris natalibus edit.
Hîc prono Icarios imitatur pondere lapſus

Exten

Extentum librans per reſtim corpus Iberus.
Ardua parte alia reſerans ſe machina nympham
Demittit, Regum aptantem ceruice coronas.
Nec tacitum omittã vultu te EDMVNDE verendo
Antiſtes, vitta crines gemmante reuinctum,
Sacrantem Reges Panchæi thuris honore,
Atq; receptantem ſacri intra limina templi,
Talibus orantem dictis, placidumq; tuentem.
Ingredere ò Princeps toties optate, malorum
Depulſor, merito Alcidæ cognomine nobis
Dicende, & noſtris adytis ſuccede, ſacriſq;
Perfruitor: tu macte animo, rediuiua ope veſtra
Increſcat pietas: ſic ætheria itur ad aſtra,
Hoc reueles pacto Saturnia ſęcula nobis,
Roſcida ſic fagus producere mella, natare
Lacte amnes, Ceres incultis exurgere campis,
Vulnificiq; vuas grauidas producere ſentes
Incipient, rictumq; lupi non agna timebit.
Dum bona ſpes et cura vigil ſimul vret amantes,
Et magno accipiet Thameſin gremio Amphitrite,
Te noſtra inuictum delubra PHILIPPE loquentur.
Carolidæ nomen diſcent hæc reddere ſaxa.
Cypriaci interea iam machina multa metalli
(Tartarea hanc primus cõflauerat arte Pyracmon)
Puluere ſulphureo buccas obfarta patenteis,
Fulmineum ruit ore globum, qui ferreus aluo
Sederat interiore latens, tonituq; minaci

Edmund' Bonerus Epiſcop' Londinenſis.

Machinæ bellicæ ex armatæ.

(Horrendum) ætherios ignes mentitur, olympus
Quo ſonitu immugit, penitusq; exterrita tellus.
Triſtis Hyas non tam ſpiſſo terram obruit imbre,
Nec tam confertis Pleias furit aſpera nimbis.
Machina q̃ crebris dirum tonat ænea bombis.
Et iam quadrupedans agmen procedit equorum.
Pompæ ordo.
Inſignes titulis proceres, ſanctusq; Senatus,
Et clari Heroës, generis quos fama vetuſti,
Aut vitæ laudatus honos euexit in altum,
Atq; apices fidei, puræ quos relligionis
Cura manet, longam ſeriem pompamq; trahebant.
Poſt quos regali faſtu ornatuq; ſuperbo
Pergunt, cornipede inuectus Rex aureus acri,
Et iunctim ſocio lateri Regina ſubhęrens.
Iactabat ſolito Titan rutilantior ignes,
Et leni Zephyrus nigrantia nubila flabro
Diſpulerat: rabidi ceſſarant murmura ponti:
Et Thameſis viridi pręcinctus tempora iunco
Iam refugos Nerei linquens nitidiſsimus æſtus
Exerit os alueo, & Reges miratur euntes.
Obſidet artificum numeroſus ſtrata viarum
Cœtus, quos vel opes numero exemere potentes,
Vel meriti dederunt plębi præcellere honores.
Effuſi paſsim feſta in ſpectacula, ſtipant
Compita cirrati pueri, faciles q; puellæ,
Auguſtumq; omnes lęto clamore ſalutant,
Atque aliquis media in turba ſic fauſta precatur.

Eia

Gratulatio ad regē

Eia age felici diuinitus omine nobis
Addite Rex ſalue, communia ſceptra Britanni
Orbis iuſtitia meritò recture ſalubri.
Parcito ſubiectis clemens, duroq; ſuperbos
Frenato imperio, et lætæ ſequere otia pacis.
Nempe ſagittipotens tandem te Rege vigebit
Anglia, & antiqui reddentur ſæcla metalli.
Per te armis toga ſuccedet, fornacibus enſes
Sudabunt calidis conflandi in ſarcula: duri
Vomeris in faciem caſsis curuabitur: haſtas
Integet vmbriferis vitis frondoſa racemis.
Nimirum Pax alma oleæ quæ termite gaudet,
Impia Bellonæ franget molimina diræ,
Ferreaq; occludet gemino ſua limina Iano.
Tu verò, ſcu nunc mortaleis fallere ſenſus
Iuppiter, armigera & vectarier alite gaudes:
Seu te aliquem ſuperûm mutata dixero forma:
Aeternum hos populos Arctoo quotquot in orbe
Viuimus, & rege conſilio, & rege legibus æquis.
Nec fraudare tuo veniat tibi dira cupido
Numine venturam ſobolem, ſerosq; nepotes.
Inde tuo nutabundum ſub pondere dextrum
Axem fac ſerus repetas: tunc ſat cito gratam
Excipiet molem conuexi regia cœli,
Quâ ſe Tyndaridæ complexi mutua fratres
Alternis vitam mutant, lucemq; reſumunt.
Sic tandem, optatos veluti ſuccedere portus

Nauita cœruleus gaudet, regale ſubintrant
VVithala. Leucæum Reges (dederant memorabile quondã,
Atria quę niueo candebant marmore, nomen)
Quod Thameſis, prima eſt cui gloria paſcere olores
Ledæos, rauco pronus ſubterluit æſtu.
Hactenus exortus rerum, lętoſq; receptus
Principis, & nexus Hymenæi rite peractos,
Londiniq; Heröa ſuum ceciniſſe triumphum
Muſa dedit, quę nunc laſſata excedit arena,
Et ſpatium ceditq; locum maiora canendi
Vatibus, intonſi quorum præcordia fœta
Accendit Phœbi numen, venamq; beauit.

HADR. IVNIVS CANEBAT.

Ad PHILIPPVM Regem Inuictiss.
Eiusdem Auctoris
Epigramma.

Iunoni saxosa Samos: Tyrus inclyta cessit
Amphitryoniadę, Cretaq; magna Ioui.
Mulciber accepit medicatā Lemnon: vt Isthmum
Neptunus bimarem: Cyprigena alma Paphon.
Sorte Rhodos Soli, Phœbeio clara colosso,
Est data: Gradiuo Thracia belligera.
Hanc peperere fidem Naturæ singula dona,
Legerit vt diuos insula quæque suos.
Quod tribuit sollers Vulcano industria: belli
Gloria Mauorti: gratia Cyprigenæ:
Quod tibi maiestas Neptune: & dextera fortis
Alcidæ: Soli munifica vsque manus:
Iunoni magnæ studium auxiliare iuuandi:
Tractandi rerum pondera iusta Ioui.
Summarum hoc vni tibi conspiratio dotum,
Munus tractandi sceptra Britanna dedit.

ADMONITIO ad æquum Lectorem.

NE mireris, candide Lector, cur PHILIPPVM Regẽ in ſua oratiũcula, Prolẽ Lancaſtriam nomſnet Britannia, ſcias iſtud ex Anglicorum Annalium fide repetitum eſſe, qui genus Philippi ad Ioannem Edvvardi eius nominis Tertii Britãniæ Regis filium referunt, & quidem bifariam, nam Catharina Ioannis cognomẽto Gandauenſis Lancaſtriæ Ducis, fortiſſimi Herois, filia innupſit Henrico Caſtellæ & Legionis Regi, ex quo genitus fuit Ioannes Caſtellæ rex, pater Elizabethæ reginæ, quæ ex Ferdinando Aragonio geminam prolem peperit, qua & Hiſpaniæ & Angliæ regia ſtirps gloriatur, nam Ioanna illius filia, ex Philippo Auſtriaco D. CAROLVM Imper. Aug. peperit, huius de quo ſcribimus PHILIPPI inuictiſſ. genitorem: Altera verò filiarum Catharina HENRICI octaui coniunx, nobiliſſimam hanc Angliæ gemmam MARIAM, ex eo dedit. Atque hæc quidem vna eſt proſapiæ ſeries: Altera ſe refert ad Philippam prædicti Ioannis Lancaſtrij filiam, Luſitaniæ regi, Edvvardi Luſitani parenti innuptam, ex quo Edvvardo prognata Leonora Friderici Imper. uxor, Maximilianum Imper. in lucem ædidit, cuius filius Philippus Auſtriacus, CAROLUM QU. PHILIPPI huius noſtri parentem feliciſſima generis propagine orbi protulit. Vale & loci citra hanc cognitionem obſcuritate non carentis commonſtrationem æqui bonique conſulito.

LONDINI IN AEDIBVS
THO. BERTHE.

cum priuilegio, ad imprimendum ſolum.